

PLANOSIBIRSKI KLINČEK

ZGODOVINA SLOVENSKEGA PROSTORA 2: OD LETA 1848 DO VELIKE VOJNE

KDO, ČE NE MI? KDAJ, ČE NE ZDAJ?

Sklopi vprašanj iz zgodovine današnjega slovenskega prostora so dodatek poglavju planosibirskega klinčka, kjer govorimo o zgodovini.

Nadaljujemo, kjer smo se ustavili in pičimo do velike vojne aka. prve svetovne vojne. Komot bi lahko več pisali o industrializaciji slovenskega ozemlja, izseljevanju in agrarni krizi.

Tu najdeš 62 vprašanj. Dost basic zadevce, treba bo updejtat, narest bl spicy. Najprej imaš vprašanja, na zadnji strani najdeš odgovore. Samo en pravilen pri vsakem.

Skrbno pripravljeno by our Bali queen Elin.

Tvoj,
Gajst.
2024

od leta 1848 do velike vojne.

1. Kdaj se začne tako imenovana marčna doba?

- a) Marca 1848
- b) Marca 1847
- c) Februarja 1848
- d) Februarja 1847

2. Lovro Toman, vihteč slovensko narodno zastavo v gostilni Zlata Zvezda na današnji Wolfovi ulici, izreče naslednje besede:

- a) Dol z frankfurterco!
- b) Slovenci nismo Nemci!
- c) Dovolj z Metternichom!
- d) Kdaj, če ne zdaj? Kdo če ne mi?

3. Največji kmečki nemir, ki je v Ljubljani spremljal marčno dobo leta 1848, se je zgodil:

- a) Pri Ratečah
- b) Pri Igu
- c) Pri Domžalah
- d) Pri Štepanjskem naselju

4. Kako je mesto Ljubljana reagiralo na začetek revolucionarnih vrenj v mestu leta 1848?

- a) Kmečko prebivalstvo so podredili večjemu nadzoru, predvsem v pivnicah in kulturnih prostorih
- b) Mesto je vzpostavilo ljudsko milico
- c) Mesto se je obdalo z konjenico
- d) Ljubljanski župan Janez Fischer je za pomoč pri varovanju poslopij zaprosil Dunaj

5. Kako je izgledala slovenska narodna zastava?

- a) Rdeča, bela in modra
- b) Bela, modra in rdeča
- c) Bela, modra in rdeča, z grbom karantanskega leva
- d) Bela modra in rdeča, z grbom sokola

6. Avtor pamfleta »Kaj Slovenci terjamo« je:

- a) Jožef Muršec
- b) Matija Majar
- c) Fran Miklošič
- d) Lovro Toman

7. Prvi slovenski narodni program je:

- a) Kaj slovenci terjamo?
- b) Kaj bodemo Slovenci Cesarja prosili?
- c) Naprej!
- d) Zedinjena Slovenija

8. Prvi slovenski narodni program je bil objavljen:

- a) 29. Marca 1848
- b) 13. Marca 1847
- c) 5. April 1848
- d) 17. Aprila 1847

9. Kaj »Slovenci cesarja niso prosili« v prilogi Kmetijskih in rokodelskih novic leta 1848?

- a) Samostojno Slovenijo
- b) Slovenijo, kot neodvisno enoto v cesarstvu
- c) Uredbo slovenskega jezika v šole in urade
- d) Združitev vseh slovencev v skupno avtonomno upravno enoto

10. Prve moderne volitve so potekale:

- a) Leta 1850, volili so poslance v Salzburški parlament
- b) Leta 1850, volili so poslance v Dunajski parlament
- c) Leta 1850, volili so poslance v Munchenski parlament
- d) Leta 1848, volili so poslance v Frankfurtski parlament

11. Kdaj je bil v Avstrijskem cesarstvu odpravljen fevdalizem?

- a) Z zakonom o odpravi gospostva, 10. 8. 1848
- b) Z zakonom o zemljiški odvezi, 7. 9. 1848
- c) Z zakonom o odpravi gospostva, 9.9. 1848
- d) Z zakonom o porazdelitvi zemlje, 7.8.1848

12. Kateri časopisi so na območju slovenskih dežel poleg Novic začeli izhajati leta 1848?

- a) Slovenija
- b) Pravi Slovenec
- c) Slovenski cerkveni časopis
- d) Slovenska zavest

13. Kdo je na vseslovenskem kongresu v Pragi predstavil slovenski narodni program?

- a) Program Stopimo skupaj je predstavil Matija Majer
- b) Program Stopimo skupaj je predstavil Peter Kozler
- c) Program Zedinjena Slovenija je predstavil Stanko Vraz
- d) Program »Kaj slovinci hočemo?« je predstavil Matija Majer

14. Metternichovo obdobje je v Avstrijskem cesarstvu nasledilo obdobje:

- a) Marčne revolucije
- b) Bachovega absolutizma
- c) Jožefinskih reform
- d) Industrijske revolucije

15. Družba svetega Mohorja, ki je izdajala Slovenske knjige za širši bralni krog:

- a) Je na pobudo Jerneja Kopitarja nastala leta 1853 v Celovcu;
- b) Je na pobudo Matije Majerja nastala leta 1853 na Dunaju;
- c) Je na pobudo Antona Martina Slomška nastala leta 1851 v Celovcu;
- d) Je na pobudo Stanka Vraza nastala leta 1852 na Dunaju.

16. Slovenska štajerska postane posebna cerkvena enota:

- a) S prestavitvijo sedeža lavantinske škofije iz Svetega Andraža v Maribor;
- b) S prestavitvijo kartuzije iz Žic v Maribor;
- c) S prestavitvijo Štiškega samostana v Maribor;
- d) S prestavitvijo sedeža graške škofije v Maribor.

17. Prvi Zemljevid slovenske dežele in pokrajin je:

- a) Pripravil Žiga Jambrek;
- b) Pripravil Peter Kozler;
- c) Pripravil Ludvik Herberstein;
- d) Pripravil Branko Stoj.

18. Prvi Zemljevid slovenske dežele in pokrajin je bil izdan:

- a) Leta 1852
- b) Leta 1851
- c) Leta 1861
- d) Leta 1853

19. Prva čitalnica je bila leta 1861 ustanovljena v:

- a) Novi Gorici
- b) Ljubljani
- c) Trstu
- d) Celju

20. Prve volitve v deželne zbornice so v Slovenskih deželah potekale leta:

- a) 1859
- b) 1860
- c) 1861
- d) 1863

21. Na prvih volitvah v deželne zbornice v Slovenskih deželah je potekal razkol med:

- a) Svobodnjaki in narodnjaki
- b) Narodnjaki in liberalci
- c) Ustavoverci in liberalci
- d) Narodnjaki in ustavoverci

22. Narodnjaki si na prvih deželnih volitvah v Slovenskih deželah niso prizadevali za:

- a) Liberalizem
- b) Slovenski jezik
- c) Ljudske šole izključno v Slovenskem jeziku
- d) Enakopravnost Slovenskega in Nemškega jezika v javnem prostoru

23. Katera izmed ustanov ni igrala pomembne vloge pri tem, da je Ljubljana prevzela vodilno vlogo v slovenskem narodnem gibanju?

- a) Velika ljubljanska čitalnica
- b) Telovadno društvo Južni sokol
- c) Založba Slovenska Matica
- d) Dramatično društvo

24. Telovadno društvo Južni Sokol je nastalo leta:

- a) 1863
- b) 1862
- c) 1861
- d) 1860

25. Knjižna založba Slovenska matica je nastala leta:

- a) 1863
- b) 1865
- c) 1864
- d) 1868

26. Dramatično društvo v Ljubljani je nastalo leta:

- a) 1870
- b) 1866
- c) 1867
- d) 1869

27. Fran Levstik ni napisal:

- a) Martin Karpan
- b) Deseti brat
- c) Popotovanje od Litije do Čateža
- d) Henrik Smrekar

28. Izraz »Nemškutarji« se je uporabljal za:

- a) Nemce, ki so živeli na področju Slovenije, predvsem Kočevja
- b) Slovenci, ki so se opredelili kot Nemci, saj jim je to poslovno ali drugače koristilo
- c) Nemci, ki so se opredelili kot Slovenci, saj jim je to poslovno ali drugače koristilo
- d) Slovenci, ki so svoj kruh služili v Nemških deželah in se sramovali svojega naroda

29. Za obnovitev in moderniziranje Notranje Avstrije kot avtonomne enote znotraj avstrijskega cesarstva si je prizadeval:

- a) Andrej Einspieler
- b) Janez Rozman
- c) France Zorčič
- d) Štefan Janežič

30. Tabori in čitalnice se niso razlikovali po:

- a) Letnici, ko so se zaključile aktivnosti
- b) Jeziku, za katerega so se potegovale
- c) Političnem elementu dogajanj
- d) Ekonomskemu statusu udeležencev

31. Narodnjaški politiki so se po letu 1867 razdelili na:

- a) Svobodomislene in ustavnjaše;
- b) Staroslovence in mladoslovence;
- c) Visokomiselne in preproste;
- d) Meščane in podeželjne;

32. V čem je bila razlika med mladoslovinci in staroslovinci?

- a) Mladoslovinci so zagovarjali modernejšo politiko konservativizma, staroslovinci pa so zagovarjali prežete ideje Francoske revolucije
- b) Mladoslovinci so bili liberali, staroslovinci pa konzervativnejši politiki
- c) Pri mladoslovincih je prevladovala deželna zavest, pri staroslovincih pa odpravljanje deželnih meja in poenotenje
- d) Mladoslovinci so se strinjali z dualizmom, staroslovinci so mu nasprotovali

33. Med vidnejše predstavnike mladoslovencev ne štejemo:

- a) Janka Kersnika
- b) Josipa Jurčiča
- c) Luke Svetca
- d) Josipa Vošnjaka

34. Leta 1867 so Slovenski politiki na volitvah v deželne zборе slavili s sloganom:

- a) »Smo Slovenci, nismo Nemci!«
- b) »Delu čast in oblas!«
- c) »Vse za vero, dom in cesarja!«
- d) »Veri čast, slovincu dom, cesarju oblast!«

35. Med vidnejše člane staroslovencev ne štejemo:

- a) Janeza Bleiweisa
- b) Henrika Coste
- c) Frana Levstika
- d) Luke Svetca

36. Najštevilčnejši tabor je bil po udeležbi:

- a) Pod Pohorjem v Mariboru
- b) Pri Vižmarjih v Ljubljani
- c) V Žalcu
- d) V Ljutomeru

37. Obdobje tekom Taffejeve vlade, ko so slovenski poslanci v deželnem zboru začeli nastopati enotno imenujemo:

- a) Obdobje pomiritve
- b) Obdobje sprave
- c) Obdobje sodelovanja
- d) Obdobje slogaštva

38. Liberali so se po smrti Janeza Bleiweisa razdelili:

- a) Na vernike in nevernike
- b) Na centraše in radikale
- c) Na radikale in elastike
- d) Na ustavoverce in nevernike

39. Med vidnejšimi člani radikalov je bil:

- a) Janko Kersnik
- b) Fran Šuklje
- c) Ivan Hribar
- d) Josip Vošnjak

40. Slogan ultramontanizma v Sloveniji je v koncu 19. stoletja bil:

- a) »Brez cesarja gremo, brez vere nikamor!«
- b) »Vse prenoviti v Kristusu!«
- c) »Domovina je Kristusova!«
- d) »Slovani so šli, tu smo Kristjani!«

41. Kdo od naslednjih navedenih posameznikov ni zagovarjal ultramontanizma?

- a) Jakob Missia
- b) Anton Mahnič
- c) Simon Gregorčič
- d) Papež Leon XIII.

42. Sloga med Slovenci, se je po razmahu vrenj v liberalni stranki in nastanku političnih strank obdržala le še:

- a) V Novi Gorici;
- b) V Trstu in na Koroškem;
- c) Na primorskem;
- d) V Kranju.

43. Splošna moška volilna pravica je v Avstrijskem cesarstvu obveljala z letom:

- a) 1896
- b) 1882
- c) 1907
- d) 1873

44. Na koncu 19. stoletja so v slovenskih deželah nastale naslednje politične stranke:

- a) Jugoslovanska socialdemokratska stranka, Narodno napredna stranka, Slovenska ljudska stranka, Katoliško narodna stranka,
- b) Narodno napredna stranka, Slovenska ljudska stranka, Katoliško napredna stranka
- c) Slovenska demokratska stranka, Slovenska ljudska stranka, Socialdemokratska stranka
- d) Jugoslovanska socialdemokratska stranka, Narodno napredna stranka, Slovenska ljudska stranka

45. Voditelj Jugoslovanske socialdemokratske stranke je bil:

- a) Boris Kovač
- b) Etbin Kristan
- c) Karel Klun
- d) Peter Bekeš

46. Telovadno društvo Jugoslovanske socialdemokratske stranke se je imenovalo:

- a) Svoboda
- b) Sokol
- c) Orel
- d) Vrtnica

47. Jugoslovanska socialdemokratska stranka se ni borila za:

- a) Vzpostavitev socialistične družbe
- b) Program Zedinjena Slovenija
- c) 8 urni delavnik in proste nedelje
- d) Prepoved dela otrokom, mlajšim od 14 let

48. Slogan Jugoslovanske socialdemokratske stranke je bil:

- a) »Brez dela ni jela!«
- b) »Delu čast in slava!«
- c) »Delu čast in oblast!«
- d) »Delavcu čast in svobodo!«

49. Konzervativno usmerjeni delavci, meščani in izobraženci so se konec 19 stoletja in v začetku 20. stoletja srečevali v športnem društvu:

- a) Sokol
- b) Orel
- c) Ris
- d) Medved

50. Liberalno usmerjeni meščani, izobraženci in veliki kmetje so se konec 19 stoletja in v začetku 20. stoletja srečevali v športnem društvu:

- a) Orel
- b) Svoboda
- c) Sokol
- d) Ris

51. Eden izmed sloganov konzervativnih strank v slovenskih deželah konec 19. stoletja in v začetku 20. stoletja se je glasil:

- a) »Delu čast in oblast!«
- b) »Delu čast in slava!«
- c) »Vse za domovino omiko in svobodo!«
- d) »Za kristusa, dom in cesarja!«

52. Ena izmed ključnih programskih točk narodno napredne stranke je bila:

- a) Izboljšati položaj delavcev in kmetov
- b) Splošna in neenaka (moška) volilna pravica
- c) Splošna in enaka (moška) volilna pravica
- d) Vzpostavitev kmečkih zadrug

53. Med vidnejši predstavniki narodno napredne stranke je bil:

- a) Boris Kovač
- b) Ivan Tavčar
- c) Ivan Šušteršič
- d) Karel Klun

54. Med vidnejši predstavniki konzervativne struje v času strankarskega gibanja v slovenskih deželah je bil:

- a) Ivan Šušteršič
- b) Boris Kovač
- c) Ivan Hribar
- d) Etbin Kristan

55. Ustanovitelj krščansko socialnega gibanja na Slovenskem je bil:

- a) Ivan Hribar
- b) Ivan Tavčar
- c) Karel Klun
- d) Janez Evangelist Krek

56. Za trializem, v katerem bi imeli južni Slovani svojo državo znotraj monarhije, si je prizadevalo/a:

- a) Krščansko socialno gibanje
- b) Narodno napredna stranka
- c) Jugoslovanska socialdemokratska stranka
- d) Katoliška narodna stranka

57. Avtor »Črne bukve kmečkega stanu« je:

- a) Fran Ilešič
- b) Janez Evangelist Krek
- c) Ivan Tavčar
- d) Mihajlo Rostohar

58. Gibanje, ki je zagovarjalo tesno sodelovanje med Hrvati in Slovenci ter nasprotovalo germanizaciji slovenskega prostora se je imenovalo:

- a) Neo-slavizem
- b) Jugoslavizem
- c) Neo-ilirizem
- d) Neo-istrizem

59. Jugoslovanska socialdemokratska stranka je leta 1909 sprejela resolucijo. Kaj ni vsebovala?

- a) »Avstroogrski Jugoslovani štejejo za končni cilj svojega narodno političnega stremjenja popolno narodno združitev vseh jugoslovanov, ne glede na različnost imen, vere, pisave..«
- b) »borba za popolno demokratizacijo vseh narodnih, državnih in političnih institucij«
- c) »Stranka zahteva vsled tega kot temeljni postulat slovenskega naroda narodno avtonomijo, katere končni cilj bodi zedinjena Slovenija in združitev s Hrvatsko..«
- d) »...skupno nacionalno-avtonomno kulturno življenje kot svobodna enota v popolnoma demokratični konfederaciji narodov...«

60. Jugoslovanska socialdemokratska stranka je leta 1909 sprejela resolucijo. Kako se je imenovala?

- a) Ormoška resolucija
- b) Trboveljska resolucija
- c) Tivolska resolucija
- d) Triglavska resolucija

61. Ljubljano je najhujši potres v moderni zgodovini stresel:

- a) Leta 1895
- b) Leta 1905
- c) Leta 1981
- d) Leta 1876

62. Pred izbruhom prve svetovne vojne so delovali t. i. preporodovci. Kaj je bil njihov cilj?

- a) Ohranitev dualizma
- b) Ustanovitev države SHS
- c) Znotraj habsburške monarhije ustanoviti Jugoslovansko državo
- d) Ustanoviti samostojno Kraljevino Jugoslavijo

- 1. C
- 2. B
- 3. B
- 4. B
- 5. B
- 6. B
- 7. D
- 8. A
- 9. A
- 10. D
- 11. B
- 12. C
- 13. C
- 14. B
- 15. C
- 16. A
- 17. B
- 18. C
- 19. C
- 20. C
- 21. D
- 22. A
- 23. D
- 24. A
- 25. C
- 26. C
- 27. B
- 28. B
- 29. A
- 30. C
- 31. B
- 32. B
- 33. C
- 34. C
- 35. C
- 36. B
- 37. D
- 38. C
- 39. C
- 40. B
- 41. C
- 42. B
- 43. C
- 44. D
- 45. B
- 46. A
- 47. B
- 48. C
- 49. B
- 50. C
- 51. B
- 52. C
- 53. B
- 54. A
- 55. D
- 56. D
- 57. B
- 58. C
- 59. C
- 60. C
- 61. A
- 62. B

